

THE EFFECTS OF INSOLVENCY ON EXECUTORY CONTRACTS AND CONTRACTS CONCLUDED WITH SERVICE SUPPLIERS

Andreea Szombati (Ursache)

PhD Student, "Babeş-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: Once the insolvency proceedings initiated, the executory contracts and the contracts concluded with the service suppliers are most impacted by this event. These two types of contracts are absolutely vital for the debtor's activity, both in bonis and in insolvency; moreover, the reorganization process is inconceivable without them and especially without the legal regime they observe. These contracts experience a deep change of clauses as the insolvency law entails mandatory contractual provisions, notwithstanding parties' will.

A comparative approach of these two types of contracts points out a general to specific relationship. Contracts concluded between the debtor and the service suppliers are a specific class of the executory contracts as a general class.

This paper attempts to broaden the analysis of the characteristics of these two types of contracts by starting with the general features of the executory contracts and finally reaching the peculiarity of contracts concluded with service suppliers.

Keywords: executory contracts, service supplier, mandatory rules, reorganization, contractual provisions

Introducere. Caracterile contractelor încheiate între debitor și furnizorii de servicii. O abordare de la general la special

Dintre contractele cărora legea le imprimă un regim juridic aparte odată cu debutul procedurii insolvenței se evidențiază contractele în curs de derulare și contractele încheiate cu furnizorii. Acestea două categorii de contracte sunt existențiale, fundamentale pentru debitorul insolvent, reorganizarea fiind de neconceput fără ele, dar mai ales fără regimul juridic căruia i se supun. Dintre toate tipurile de contracte pe care Legea nr. 85/2006 și Legea nr. 85/2014 le au în vedere, contractele în curs de derulare și contractele încheiate cu furnizorii sunt cel mai profund reglementate, incursiunea legii în câmpul contractual fiind foarte pregnantă, fapt care le asigură o importanță deosebită în cadrul procedurii de reorganizare.

O abordare comparativă a celor două categorii de contracte relevă o relație între gen și specie, de la general la special, contractele încheiate de debitor cu furnizorii de servicii, reglementate de art. 77 din Legea nr. 85/2014, sunt o specie a contractelor în curs de derulare, al căror regim juridic este tratat la art. 123 din aceeași lege.

Contractele încheiate cu furnizorii de servicii au, în raport cu contractele în curs de derulare și menținute de administratorul judiciar, o serie de particularități care au determinat un regim juridic special, aceste particularități fiind enumerate succint în cele ce urmează și tratate pe larg în cadrul articolului.

Caracterile contractelor încheiate între debitor și furnizorii de servicii sunt următoarele:

- Sunt guvernate de o obligație imperativă, *ex lege*, privind continuarea lor atunci când sunt întrunite condițiile prevăzute de lege;
- Obiectul contractelor constă în furnizarea de servicii de tipul: electricitate, gaze naturale, apă, servicii telefonice sau altele asemenea;

- Relația dintre părțile contractante este definitorie, deoarece trebuie să creeze o dependență, de captivitate de ordin tehnic, economic sau de reglementare a debitorului, în calitate de client, față de furnizorul său de servicii;
- Încălcarea prevederilor legale care reglementează aceste contracte au drept consecință sancțiuni specifice, stabilite de lege, și nu pe cale convențională;
- Condițiile de plată și sancțiunile pentru neplată sunt prevăzute de lege (scadență; întreruperea furnizării).

Caracterele expuse mai sus derivă din norme imperative, de la care părțile nu pot deroga nici prin convenții anterioare insolvenței, nici ulterioare acestui moment.

Contractul încheiat cu un furnizor de servicii prevăzute la art. 77 are un parcurs aparte în situația în care beneficiarul serviciului devine insolvent.

Pe parcursul activității beneficiarului *in bonis*, clauzele contractuale sunt, în cele mai multe situații, în mare parte, dacă nu chiar în integralitate, prevăzute de legi speciale care reglementează activitatea furnizorului de servicii, libertatea contractuală a beneficiarului concretizându-se în simpla opțiune de a accepta sau nu un astfel de contract. În concluzie, contractele încheiate în aceste împrejurări sunt contracte cu clauze standard sau contracte de adeziune.

Odată cu deschiderea procedurii de insolvență, chiar și acest contracte rigide în privința negocierii clauzelor care le compun sunt supuse unor modificări care intervin de drept, independent de prevederile contractuale contrare.

Contractele de acest tip devin astfel un tărâm al confruntărilor legale imperative, care, în funcție de evenimentele care marchează existența părților, devin generale sau speciale, creând breșe de derogare de la regulile inițiale. În aceste condiții, manifestarea voinței părților în ceea ce privește conținutul contractului și contribuția la amenajarea acestuia este extrem de limitată/aspru mutilată, atât înainte, cât și după inițierea procedurii de insolvență. Practic, voința părților devine pregnantă la momentul încheierii, nașterii raportului contractual, modificarea și încetarea sa depinzând de prevederile legale aplicabile în funcție de situația în care se găsesc părțile (*in bonis*, în insolvență). În cele ce urmează vor fi prezentate caracterele contractelor amintite mai sus pornind de la prevederile generale, aplicabile contractelor în curs de derulare, și concluzionând cu prevederea specială, dedicată furnizorilor de utilități.

Principiul continuării contractelor aflate în derulare

Contractele aflate în derulare la momentul deschiderii procedurii de insolvență sunt guvernate de principiul continuării contractelor în curs¹, principiu care se degajă din prevederile legale care stabilesc interdicțiile de desființare a contractelor aflate în derulare, de decădere din beneficiul termenului sau de declarare a exigibilității anticipate pentru motivul deschiderii procedurii. Acest principiu este calificat ca fiind de ordine publică².

Sediul materiei acestui principiu îl reprezintă art. 123 din Legea nr. 85/2014 (care a preluat cu îmbunătățiri art. 86 din Legea nr. 85/2006). Sancțiunea pentru orice prevedere contractuală care stabilește contrarul este nulitatea, astfel cum rezultă din același articol de lege.

În același ton, o altă opinie doctrinară califică efectul prevederilor art. 123 drept prezumție de continuare a contractelor aflate în derulare la momentul deschiderii procedurii insolvenței³. Contractele încheiate cu furnizorii de servicii sunt o specie a contractelor aflate în curs de derulare. Raportat la cazul concret al contractelor încheiate cu furnizorii de servicii, continuarea contractelor se manifestă mult mai puternic, nu e doar un principiu sau prezumție, ci o obligație categorică, fapt

¹ A. Obancia, *Procedura insolvenței. Efectele juridice asupra contractelor debitorului*, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 39.

² J. Vallansan, *Difficultés des entreprises. Commentaire article par article du Livre VI du Code de commerce*, 5e édition, Ed. LexisNexis/Litec, Paris, 2009, p. 95.

³ I. Turcu, *Codul insolvenței. Legea nr. 85/2014. Comentariu pe articole*, ediția 5, Ed. C.H. Beck, București, 2015, p. 334 și urm.

justificat prin modul de operare automată și interdicția fermă stabilită în cadrul art. 77 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 căreia îi sunt atașate chiar și sancțiuni pentru neconformare.

Practica judiciară⁴ a relevat o situație demnă de interes: este incidentă interdicția de a schimba, de a refuza ori de a întrerupe temporar unul din serviciile prevăzute de art. 77 alin. (1), pe parcursul perioadei de observație sau a reorganizării judiciare, atunci când nu există un contract în vigoare între debitor și furnizorul de servicii la momentul deschiderii procedurii de insolvență?

De exemplu, din cauza neachitării creanțelor către furnizorul de servicii, acesta din urmă a încetat furnizarea, prin denunțarea sau rezilierea contractului, înainte de pronunțarea sentinței de deschidere a procedurii generale, perioadă în care nu era supus constrângerilor stabilite de Legea privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

În această situație, deloc dificil de imaginat, se mai poate vorbi de contract în derulare, de menținerea contractului de către administratorul judiciar?

Răspunsul nu poate fi altul decât „nu”. Dacă un contract a încetat anterior datei pronunțării sentinței de deschidere a procedurii de insolvență, este de la sine înțeles că acesta nu renaște prin această sentință și nu poate fi considerat în vigoare sau în derulare.

Cu toate acestea, revenind la analiza normei speciale cuprinse în art. 77, obligația negativă a furnizorului de utilități trebuie privită nuanțat, cel puțin din perspectiva a două argumente (unul conceptual – de filosofie a textului art. 77 și celălalt terminologic – de exprimare a legiuitorului):

1. dacă, în lipsa unui contract în vigoare, furnizorul nu ar fi obligat să presteze serviciul, în ciuda faptului că debitorul este consumator captiv, scopul normei ar fi cu totul neantizat. Șansele de redresare ar fi dramatic reduse, dacă nu imposibile. Din această perspectivă, considerăm că lipsa unui contract în vigoare între furnizor și debitor nu obstrucționează aplicabilitatea art. 77. În plus, apreciem că textul de lege nu condiționează obligația furnizorului de existența unui contract în vigoare, motiv pentru care *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus* și nici nu trebuie să completăm legea cu condiții suplimentare;
2. la nivel terminologic, cuvântul „contract” nu apare nici în definiția „consumatorului captiv” (art. 5 pct. 10), nici în cuprinsul art. 77, cu excepția expresiei din alin. (3): „în caz de menținere a contractului în condițiile prezentei legi” al cărei înțeles am încercat să-l explicăm în paragraful următor, dedicat dreptului de opțiune. Anticipăm analiza prin a cataloga bizară și chiar neavenită o astfel de inserție în textul art. 77, expresia fiind în contradicție cu filosofia întregului articol. Acesta este motivul pentru care, considerăm neinspirată exprimarea și inaptă să blocheze obligația furnizorului de a nu schimba, de a refuza ori de a întrerupe temporar serviciile prevăzute la art. 77. Reiterăm argumentul potrivit căruia, în lipsa serviciilor prevăzute de art. 77 alin. (1) reorganizarea oricărui debitor este greu sau imposibil de imaginat. Dacă existența unui contract în vigoare la momentul deschiderii procedurii este cu adevărat condiție pentru incidența art. 77, înseamnă că niciun debitor căruia i-a fost denunțat/reziliat un astfel de contract nu se mai poate reorganiza și este sortit falimentului.

Dreptul de opțiune. Menținerea sau denunțarea contractelor aflate în derulare

Principiul continuării contractelor în curs nu este, totuși, unul absolut, în sensul aplicării lui generale tuturor contractelor încheiate de debitor și aflate în derulare la momentul deschiderii procedurii insolvenței. Legiuitorul a inserat în textul legii dreptul de opțiune în privința menținerii sau denunțării contractelor. Titularul acestui drept de opțiune este administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, nu și debitorul, și se manifestă unilateral, nefiind necesar sau solicitat acordul

⁴Decizia nr. 553 din 21.02.2014 pronunțată de Curtea de Apel București, Secția a VI-a Civilă, disponibilă la adresa <http://www.jurisprudenta.com/jurisprudenta/speta-zm6cobf/> [accesat la 18.02.2017].

cocontractantului⁵. Cu toate acestea, dreptul de opțiune nu se exercită discreționar, deoarece, la fel ca și în cazul art. 86 din Legea nr. 85/2006, acesta trebuie să fie fundamentat pe un alt principiu: cel al maximizării valorii averii debitorului.

Spre deosebire de vechea reglementare, dreptul de opțiune prevăzut de art. 123 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 trebuie exercitat de administratorul judiciar în termen de 3 luni de la data deschiderii procedurii. Termenul de 3 luni este unul de prescripție, sancțiunea depășirii acestuia fiind decăderea din dreptul de a mai cere executarea contractului

Dreptul de opțiune nu se activează exclusiv la inițiativa administratorului judiciar, chiar dacă acesta este singurul care poate opta, ci și prin notificarea formulată de cocontractant și adresată administratorului judiciar având ca obiect solicitarea de denunțare a contractului în care este parte. Limitarea în timp a dreptului de a formula această notificare este aceeași ca și în cazul administratorului judiciar: 3 luni de la data deschiderii procedurii, cu mențiunea că manifestarea de voință a administratorului judiciar trebuie să fie expresă și transmisă cocontractantului în termen de 30 de zile de la primirea notificării. Lipsa unui răspuns la un astfel de demers blochează dreptul administratorului de a solicita executarea contractului în cauză, acesta fiind considerat denunțat la data expirării celor 30 de zile de la data recepționării solicitării cocontractantului.

Rezultă astfel că dreptul de opțiune al administratorului judiciar este marcat de limite. Aceste limite constau în măsurile care conduc la creșterea la maximum a valorii averii debitorului.

Și doctrina franceză recunoaște instituția dreptului de opțiune și fundamentul său, remarcând că denunțarea sau menținerea unui contract nu trebuie să se fie motivată decât prin urmărirea interesului întreprinderii, administratorul judiciar riscând angajarea răspunderii personale în situația în care nu este suficient de diligent și menține un contract deși debitorul nu dispune de resurse financiare pentru a-i face față⁶. Prin aceasta se demonstrează, pe de-o parte, că administratorul judiciar nu trebuie să își justifice, să își motiveze față de cocontractant sau alt participant la procedură opțiunea de a menține sau de a denunța un contract, însă această măsură trebuie luată în mod vădit în interesul debitorului de a se redresa; pe de altă parte, diligența administratorului judiciar în luarea deciziei poate avea consecințe în planul răspunderii personale a acestuia, încărcând cu greutate juridică acest drept de opțiune.

Dacă în cazul contractelor care intră sub incidența art. 123 din Legea nr. 85/2014 există o legătură strânsă între principiul sau prezumția continuării contractelor în curs și dreptul de opțiune al administratorului judiciar, continuitatea contractelor încheiate între debitor și furnizorii de servicii rezultă *ope legis*, se aplică de drept odată ce se constată captivitatea debitorului față de furnizorul său.

Din formularea alin. (3) al art. 77 reiese că nici această aplicare automată nu este, totuși, absolută și necondiționată pe durata executării contractului menținut: „Nerespectarea obligațiilor contractuale de furnizare a utilităților, în caz de menținere a contractului în condițiile prezentei legi, atrage răspunderea pentru ...”. Expresia „în caz de menținere a contractului în condițiile prezentei legi” reiterează dreptul de opțiune al administratorului judiciar în privința menținerii sau denunțării contractelor aflate în curs de derulare. În ciuda acestui context de similaritate, textul art. 77 reprezintă o normă specială față de art. 123 și inclusiv dreptul de opțiune este afectat de această specialitate.

Condiționalitatea cuprinsă în alin. (3) al art. 77 considerăm că nu reprezintă un veritabil drept de opțiune deoarece contractele încheiate cu furnizorii de servicii sunt caracterizate printr-o relație de dependență a debitorului față de furnizor, dependență care rezultă din factori obiectivi de natură tehnică, economică sau de reglementare, astfel cum reiese din definiția redată la art. 5 pct. 10

⁵ N. Tândăreanu, *Insolvența în reglementarea Legii nr. 85/2006. Comentarii, doctrină, jurisprudență*, Ed. Universul Juridic, București, 2012, p. 249.

⁶ J. Vallansan, *op.cit.*, p. 99.

din Legea nr. 85/2014, nu dintr-o opțiune manifestată de administratorul judiciar, ca o concluzie a unei analize de oportunitate.

În aceste condiții, apreciem că inserarea expresiei „în caz de menținere a contractului în condițiile prezentei legi” se referă strict la constatarea pe care administratorul judiciar o face referitor la impactul unui astfel de contract și, eventual, la înștiințarea creditorului despre această dependență și interdicțiile atașate, în cazul în care furnizorul nu cunoștea deja această situație⁷.

Este adevărat că această captivitate se manifestă mai pregnant anterior declanșării insolvenței clientului-debitor, deoarece, după acest eveniment, prevederile legale îl captează prin norme imperative pe furnizor în procedura clientului său, devenind el însuși un furnizor captiv.

Consecințele juridice ale menținerii contractelor aflate în derulare. Plata creanțelor curente

Menținerea contractelor aflate în derulare generează creanțe curente pentru averea debitorului, nu doar prestații în favoarea sa. Regimul juridic al acestor creanțe este tratat de art. 102 alin. (6) din Legea nr. 85/2014, care stabilește următoarele: creanțele născute după data deschiderii procedurii, în perioada de observație sau în procedura reorganizării judiciare, vor fi plătite conform documentelor din care rezultă, nefiind necesară înscrierea la masa credală.

Prin urmare, aceste creanțe trebuie plătite la scadența stabilită în actul din care rezultă, în timpul perioadei de observație sau a procedurii de reorganizare, fără a face obiectul programului de plăți care stabilește achitarea creanțelor înscrise în tabelul definitiv de creanțe. Cu alte cuvinte, această categorie de creanțe beneficiază de un privilegiu. Acest privilegiu nu garantează însă achitarea creanțelor la termen, neexistând nicio sancțiune imediată pentru debitor în caz de neconformare. Rezultă astfel că aceste creanțe curente depind în cea mai mare măsură de nivelul lichidităților deținute de debitor la momentul scadenței creanțelor curente, fiind frecvente situațiile în care achitarea lor a fost amânată până la valorificarea unor bunuri, evident, în măsura disponibilității lor. În scenariile cele mai nefericite, contractele sunt menținute, cocontractanții sunt obligați să furnizeze serviciul, iar debitorul se poate găsi în imposibilitatea de a achita la termen sau de a achita integral sau parțial creanțele curente.

Pentru creanțele rezultate din contractele încheiate cu furnizorii, alin. (2) al art. 77 stabilește obligația de a achita contravaloarea serviciilor, având dreptul la un termen de plată de 90 de zile. În consecință, legea prevede pe de o parte obligația debitorului de a achita contravaloarea serviciilor, iar, pe de altă parte, termenul în care trebuie îndeplinită această obligație: 90 de zile. Dacă termenul de plată este inferior ca durată, acesta se va modifica în mod corespunzător la data deschiderii procedurii de insolvență. Din formularea textului de lege înțelegem că schimbarea termenilor contractuali va opera de drept, chiar dacă părțile nu încheie un act adițional care să consfințească trecerea sub acest regim.

Spre deosebire de vechea reglementare, care nu impunea nici termenul de plată, noua lege stabilește și o sancțiune în caz de neplată a creanțelor datorate furnizorilor de servicii: întreruperea furnizării serviciilor până la achitarea creanțelor în cauză născute după data deschiderii procedurii insolvenței. Această sancțiune nu se aplică de drept; rămâne la latitudinea furnizorului de servicii să apeleze la ea.

Prin reglementarea mai amplă și complexă a art. 77, regimul aplicabil contractelor încheiate cu furnizorii de servicii înglobează pe lângă aspectele de noutate reliefate în paragrafele de mai sus și o excepție de neexecutare a contractului. Inexistentă în vechea reglementare, aceasta vine cu un

⁷ În cazul distribuției de gaze naturale și energie electrică, precum și în cazul monopolurilor, furnizorul de servicii cunoaște dependența debitorului chiar de la momentul încheierii unui contract, nu numai după deschiderea procedurii de insolvență. În acest sens, există contracte cu un conținut specific, impus prin legi speciale din domeniul energiei, care se încheie între furnizor și debitor și din care rezultă independent de starea de insolvență captivitatea clientului față de furnizorul său.

aport de echitate și echilibru în favoarea poziției furnizorului în raport cu debitorul insolvent - consumator captiv.

Astfel, alin. (4) al art. 77 stabilește că dacă debitorul nu achită creanțele născute după deschiderea procedurii insolvenței, aferente serviciilor prestate, în termenul prevăzut de alin. (2), respectiv 90 de zile, furnizorul de utilități este îndreptățit să întrerupă furnizarea serviciilor.

Comparând aceste prevederi cu textul art. 1556 alin. (1) din Codul civil, potrivit căruia atunci când obligațiile născute dintr-un contract sinalagmatic sunt exigibile, iar una dintre părți nu execută sau nu oferă executarea obligației, cealaltă parte poate, într-o măsură corespunzătoare, să refuze executarea propriei obligații, rezultă că alin. (4) al art. 77 din Legea nr. 85/2014 instituie o veritabilă *exceptio non adimpleti contractus* în favoarea furnizorului de utilități.

Excepția de neexecutare a contractului reprezintă un mijloc de apărare preventiv⁸, dilatoriu⁹ prin care partea care o invocă obține, fără concursul instanței, suspendarea executării obligației care îi revine conform contractului. Durata suspendării depinde de momentul în care cealaltă parte își îndeplinește propria obligație¹⁰. Rolul excepției de neexecutare se dublează astfel și devine, pe lângă un mijloc de apărare, și un mod de constrângere a celeilalte părți pentru a o determina să își execute obligația.

Excepția de neexecutare a contractului emerge din două principii specifice obligațiilor contractuale: principiul interdependenței și principiul reciprocității obligațiilor, specifice contractelor sinalagmatice.

Pentru a fi eficientă invocarea excepției de neexecutare a contractului¹¹ trebuie să întrunească următoarele condiții: obligațiile să aibă izvorul în același raport contractual; să existe o neexecutare, totală sau parțială, dar semnificativă a obligației/obligațiilor părții careia i se opune excepția; neexecutarea să nu fie imputabilă părții care invocă excepția; obligațiile să fie executate simultan sau obligațiile ambelor părți să fie scadente, exigibile la momentul invocării excepției¹². Prin modificările și inovațiile aduse de Legea nr. 85/2014 s-a oferit și furnizorului de servicii un instrument de limitare a expunerii sale, de conștientizare a debitorului, prin posibilitatea de încetare a furnizării până la achitarea creanțelor născute după data deschiderii procedurii insolvenței aferente serviciilor prestate.

În același timp, noua lege a creat și instrumentele care îl protejează pe debitor împotriva unui eventual comportament abuziv al furnizorului de servicii, acordându-i un context rezonabil în care să își execute obligațiile: termenul de plată a creanțelor aferente serviciilor prevăzute de art. 77 nu poate fi mai mic de 90 de zile, în cazul în care furnizorul nu reia prestarea serviciilor după achitarea creanțelor sau nerespectarea obligațiilor contractuale în caz de menținere a contractului de servicii va fi sancționat cu repararea prejudiciului prdus averii debitorului și aplicarea unei amenzi.

Astfel, ca o reflexie a situației economice a celor două părți, furnizor și beneficiar, lupta pe tărâm juridic rămâne în continuare dezechilibrată (excepția de neexecutare vs. recuperarea prejudiciului și amendă).

Refuzul furnizorului de a presta serviciul atrage răspunderea sa pentru acoperirea prejudiciilor aduse averii debitorului și aplicarea unei amenzi judiciare de la 10.000 lei la 30.000 lei

⁸N.A. Daghe, *Excepția de neexecutare a contractului*, Pandectele Române nr. 1/2010, p. 71.

⁹D. Chirică, *Tratat de drept civil. Contracte speciale, vol. I. Vânzarea și schimbul*, Ed. C.H. Beck, București, 2008, p. 360.

¹⁰I.R. Ursu, P. E. Ispas, *Drept civil. Teoria obligațiilor*, Ed. Hamangiu, București, 2015, p. 153.

¹¹ Din punct de vedere procedural, Înalta Curte de Casație și Justiție a oferit o interpretare a excepției de neexecutare a contractului care, potrivit conținutului Deciziei nr. 3786/2008, nu este nicio excepție de procedură propriu-zisă, nicio excepție de fond în sensul legii, ci este un mijloc de apărare asupra căruia instanța se pronunță pe baza probelor administrate în cauză. Decizia este citată de A. Bleoancă, D. Călin, D. Cigan, Gh. Durac, C.G. Frentiu, I. Ninu, G. Răducan, V. Rădulescu, C. S. Ricu, C. T. Ungureanu, D. Zeca, *Noul Cod Civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență, Vol. II. Art. 953-1649. Moșteniri și liberalități. Obligații*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 916.

¹² Informații suplimentare relative la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească A. Bleoancă, D. Călin, D. Cigan, Gh. Durac, C.G. Frentiu, I. Ninu, G. Răducan, V. Rădulescu, C. S. Ricu, C. T. Ungureanu, D. Zeca, *op.cit.*, p. 914, 915.

pentru fiecare încălcare a obligațiilor sale contractuale, cele două sancțiuni fiind cumulate, nu alternative, după cum reiese din utilizarea în textul legal a conjuncției coordonatoare „și”.

Prin urmare, în cazul furnizorului, legiuitorul a optat pentru instituirea unei apărări, a unei cauze justificate de neexecutare a obligațiilor contractuale, limitând astfel expunerea acestuia la acumularea de noi creanțe, iar în cazul debitorului, s-a impus recuperarea integrală a prejudiciului suferit ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor furnizorului și, suplimentar, aplicarea acestuia din urmă a unei amenzi judiciare cuprinse între 10.000 lei și 30.000 lei.

BIBLIOGRAPHY

- A. Bleoancă, D. Călin, D. Cigan, Gh. Durac, C.G. Frențiu, I. Ninu, G. Răducan, V. Rădulescu, C. S. Ricu, C. T. Ungureanu, D. Zeca, *Noul Cod Civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență, Vol. II. Art. 953-1649. Moșteniri și liberalități. Obligații*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 916.
- D. Chirică, *Tratat de drept civil. Contracte speciale, vol. I. Vânzarea și schimbul*, Ed. C.H. Beck, București, 2008, p. 360
- N.A. Daghe, *Excepția de neexecutare a contractului*, Pandectele Române nr. 1/2010, p. 71
- A. Obancia, *Procedura insolvenței. Efectele juridice asupra contractelor debitorului*, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 39
- I. Turcu, *Codul insolvenței. Legea nr. 85/2014. Comentariu pe articole*, ediția 5, Ed. C.H. Beck, București, 2015, p. 334 și urm.
- N. Țândăreanu, *Insolvența în reglementarea Legii nr. 85/2006. Comentarii, doctrină, jurisprudență*, Ed. Universul Juridic, București, 2012, p. 249
- I.R. Ursu, P. E. Ispas, *Drept civil. Teoria obligațiilor*, Ed. Hamangiu, București, 2015, p. 153.
- J. Vallansan, *Difficultés des entreprises. Commentaire article par article du Livre VI du Code de commerce*, 5e édition, Ed. LexisNexis/Litec, Paris, 2009, p. 95.